

ΣΑΝ ΝΑ ΗΤΑΝ ΣΗΜΕΡΑ

ΓΙΟΡΤΑΖΟΥΝ: ΙΓΝΑΤΙΟΣ.

ΓΕΓΟΝΟΤΑ

1522: Έπειτα από πεντάμηνη πολιορκία από τις δυνάμεις του Σουλεϊμάν του Μεγαλοπρεπούς, οι Ενετοί παραδίδουν τη Ρόδο στους Οθωμανούς, υπό όρους.

1881: Εκλογές στην Ελλάδα με νίκη του Χαρίλαου Τρικούπη. Εξελέγησαν και έξι βουλευτές που τάσσονται υπέρ της αβασιλευτικής δημοκρατίας: Γ. Φιλάρετος, Τ. Φιλήμων, Α. Πετσάλης, Γ. Μαυρομαράς, Α. Ρηγόπουλος και Χ. Δουζίνας. Από αυτούς, μόνο ο Γ. Φιλάρετος θα παραμείνει πιστός στις ιδέες του.

1930: Επικυρώνεται στη Βουλή το Σύμφωνο Φιλίας μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας.

1963: Διακοινοτικές ταραχές ξεσπούν στην Κύπρο, με αφορμή τον τυχαίο θάνατο μιας Τουρκοκύπριας.

1970: Ο δικτάτορας Γεώργιος Παπαδόπουλος δηλώνει πως οι εκλογές θα γίνουν όταν αυτός, ως φορέας της εντολής του ελληνικού λαού, εκτιμήσει ότι μπορούν να γίνουν.

1972: Ο Κώστας Κολιγιάννης υποβάλει την παραίτησή του για λόγους υγείας από τη θέση του Γενικού Γραμματέα του ΚΚΕ. Αντικαταστάτης του εκλέγεται ο Χαρίλαος Φλωράκης.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

1802: Δημήτριος Βούλγαρης, γνωστός και με το προσωνύμιο Τζουμπές, πολιτικός από την Ύδρα που διατέλεσε και πρωθυπουργός, ο κυριότερος εκπρόσωπος της φαυλότητας στην πολιτική ιστορία της Ελλάδας. (Θαν. 29/12/1877)

1868: Χάρβει Σάμουελ Φάριστουν, αμερικανός πρωτοπόρος στην κατασκευή ελαστικών αυτοκινήτων και ιδρυτής της φερώνυμης βιομηχανίας (Firestone). (Θαν. 7/2/1938)

1915: Αζίζ Νεσίν, τούρκος συγγραφέας. (Ο Καφές και η Δημοκρατία, Έτσι ήρθαν τα πράγματα, μα έτσι δεν θα πάνε) (Θαν. 6/7/1995)

ΘΑΝΑΤΟΙ

1806: Ζώνης Καπλάνης, εθνικός ευεργέτης και ιδρυτής της ομώνυμης σχολής των Ιωαννίνων. (Γεν. 1736)

1968: Τζον Στάνιμπεκ, αμερικανός συγγραφέας. Τιμήθηκε με τα βραβεία Νόμπελ Λογοτεχνίας (1962) και Πούλιτζερ. (Τα Σταφύλια της Οργής, Άνθρωποι και Ποντίκια, Ανατολικά της Εδέμ) (Γεν. 27/2/1902)

1981: Δημήτρης Ροντήρης, Έλληνας σκηνοθέτης του θεάτρου. (Γεν. 1899)

Η πολιορκία της Ρόδου

Ηταν η δεύτερη προσπάθεια των Οθωμανών το 1522 να εκδιώξουν τους Ιωαννίτες Ιππότες από τη Ρόδο και να διασφαλίσουν με την κατάληψη του νησιού την κυριαρχία τους στο νοτιοανατολικό Αιγαίο. Αυτή τη φορά στέφθηκε από επιτυχία, σε αντίθεση με την πρώτη το 1480. Ο 16ος αιώνας ήταν η περίοδος της μεγίστης ακμής για την Οθωμανική Αυτοκρατορία, υπό την ηγεσία του σουλτάνου Σουλεϊμάν Α' του Μεγαλοπρεπή. Τη Ρόδο κατείχαν από το 1309 οι Ιωαννίτες Ιππότες (Τάγμα του Αγίου Ιωάννη), απομεινάρια των Σταυροφόρων, που είχαν χάσει και τα τελευταία τους ερείσματα στους Αγίους Τόπους το 1291. Αγόρασαν την πόλη της Ρόδου από τους Γενουάτες και κατόρθωσαν να επεκτείνουν την κυριαρχία τους σε όλο το νησί, εκδιώκοντας τους Τούρκους. Με την πάροδο των ετών δημιούργησαν ένα ισχυρό προπύργιο στην περιοχή και κατέστησαν αρκετά ενοχλητικοί για τους Οθωμανούς, αφού παρεμπόδιζαν με τις επιδρομές τους τη ναυσιπλοΐα από τη Βαλκανική και τη Μικρά Ασία προς τα λιμάνια της Συρίας και της Αιγύπτου. Μετά την αποτυχημένη πολιορκία της Ρόδου από τους Οθωμανούς το 1480, ήταν θέμα χρόνου η επάνοδός τους στο νησί. Για αυτό, το κύριο μέλημα του Μέγα Μάγιστρου Φίλιπ Βιλιέ ντε Λιλ Αντάμ ήταν να βελτιώσει και να επεκτείνει τα οχυρωματικά έργα της πόλης και να κλείσει το λιμάνι με την τοποθέτηση μιας τεράστιας σιδερένιας αλυσίδας στην είσοδό του. Ο Σουλεϊμάν, από την πλευρά του, αποφάσισε ότι το καλοκαίρι του 1522 ήταν ο καλύτερος χρόνος για να επιχειρήσει την κατάληψη της Ρόδου.

Στις 26 Ιουνίου, ο στόλος του, αποτελούμενος από περίπου 280 πλοία, αποβίβασε τα πρώτα στρατεύματα στη Ρόδο. Μέχρι τις 28 Ιουλίου, οπότε κατέφθασε αυτοπροσώπως ο Σουλτάνος για να εποπτεύσει την επιχείρηση, ο αριθμός τους έφθασε τις 100.000 άνδρες. Επικεφαλής των τουρκικών δυνάμεων τέθηκε ο μπατζανάκης του Σουλτάνου, Μουσταφά Πασά. Την καλά οχυρωμένη πόλη της Ρόδου υπερασπιζόνταν περίπου 5.000 άνδρες, από τους οποίους οι 600 ήταν του Τάγματος (200 Ιππότες), 400 Κρητικοί (Έλληνες και Βενετοί, ανάμεσά τους και ο μεγάλος τεχνιστής Γαβριήλ Μαρτινέγκο) και οι υπόλοιποι ξένοι ναυτικοί και ντόπιοι Ροδίτες.

Η πολιορκία της Ρόδου βράστηξε πέντε μήνες και θεωρείται μία από τις σημαντικότερες στρατιωτικές επιχειρήσεις του είδους. Στην αρχή, ο Μουσταφά Πασάς μπλόκαρε το λιμάνι και βομβάρδισε την πόλη με το πεδινό πυροβολικό του. Στη συνέχεια, οι επιθέσεις του πεζικού ήταν καθημερινό φαινόμενο, αλλά απέβαιναν άκαρπες. Το φρούριο της Ρόδου κρατούσε γερά και δεν ήταν εύκολη υπόθεση η κατάληψή του, όπως πίστευαν αρχικά οι σύμβουλοι του Σουλτάνου. Στις 24 Σεπτεμβρίου ο Μουσταφά πραγματοποίησε μια συνδυασμένη μαζική επίθεση με πυροβολικό και πεζικό. Πάνω στα τείχη της Ρόδου διεξήχθησαν ομηρικές μάχες και πολλές φορές άλλαξαν χέρια. Μία μέρα αργότερα και αυτή η επίθεση κατέληξε σε αποτυχία, με σημαντικές απώλειες για τους επιτιθέμενους.

Εξοργισμένος ο Σουλεϊμάν από την ανικανότητα του στρατηγού του διέταξε να τον θανατώσουν και ανέθεσε την επιχείρηση στον Αχμέτ Πασά, έμπειρο πολιορκητή και με γνώσεις μηχανικής. Μόνο με την παρέμβαση των συμβούλων του η οργή του Σουλτάνου καταλάγιασε και χαρίστηκε στον συγγενή του. Ο Αχμέτ με τα διαρκή πυρά του πυροβολικού του προξένησε σημαντικές ζημιές στις οχυρώσεις, ενώ

προσπάθησε να σκάψει λαγούμια κάτω από τα τείχη και να αιφνιδιάσει τους αμυνόμενους. Μια νέα επίθεση τον Νοέμβριο κατέληξε σε αποτυχία.

Και οι δύο πλευρές, μετά από πέντε μήνες άγριων μαχών, είχαν φθάσει στα όριά τους. Σε πιο δεινή θέση ήταν οι πολιορκούμενοι, που αντιμετώπιζαν έλλειψη τροφών και πολεμοφοδίων, αφού η βοήθεια από τη Δύση δεν έφθασε ποτέ. Οι οχυρώσεις καταστρέφονταν, χωρίς δυνατότητα επισκευής. Ο αποδεκατισμός της φρουράς δεν ήταν δυνατόν να αντιμετωπισθεί, ενώ αντίθετα στο τουρκικό στρατόπεδο οι τρομακτικές απώλειες αναπληρώνονταν με αφίξεις νέων στρατευμάτων. Υπό την πίεση του λαού, ο Μέγας Μάγιστρος ζήτησε ανακωχή από τον Σουλτάνο στις 20 Δεκεμβρίου 1522. Δύο μέρες αργότερα, ο Σουλεϊμάν δέχθηκε και ανακοίνωσε τους όρους του, οι οποίοι ήταν αρκούντως γενναιοδωροί και εξέπληξαν τους αμυνόμενους. Ο Σουλεϊμάν απαίτησε από τους Ιππότες να εγκαταλείψουν τη Ρόδο εντός 12 ημερών με την παρουσία και τον οπλισμό τους. Στους ντόπιους, Έλληνες και Λατίνους, έδωσε φορολογική απαλλαγή για πέντε χρόνια και παρείχε τη διαβεβαίωση ότι δεν θα μετέτρεπε τους χριστιανικούς ναούς σε τζαμιά. Αν ήθελαν να εγκαταλείψουν το νησί όφειλαν να το πράξουν εντός τριών ετών.

Την 1η Ιανουαρίου 1523 οι Ιππότες και αρκετοί Έλληνες εγκατέλειψαν τη Ρόδο με προορισμό τη Βενετοκρατούμενη Κρήτη. Στη συνέχεια, οι Ιππότες διεκπεραιώθηκαν στη Σικελία και κατέληξαν στη Μάλτα, όπου θα μετονομαστούν σε Ιππότες της Μάλτας και θα θεθούν εκ νέου αντιμέτωποι των Οθωμανών το 1565. Εν τω μεταξύ, στη Ρόδο ξέσπασαν οι πρώτες ταραχές, όταν οι νικητές έδιωξαν Λατίνους και Έλληνες από το φρούριο, στο οποίο εγκαταστάθηκαν Τούρκοι και Εβραίοι. Η πολιορκία και η άλωση της Ρόδου επιτεύχθηκε με μεγάλο ανθρώπινο κόστος για τους Οθωμανούς (περίπου 50.000 οι νεκροί και οι τραυματίες), αλλά τους διασφάλισε την κυριαρχία τους στο Νοτιοανατολικό Αιγαίο.

ΤΙ ΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ ΑΛΛΟΙ...

ΤΟ ΒΗΜΑ

Θα τρίζουν τα κόκκαλά του

Τελικά, δεν υπάρχει ζωή μετά το θάνατο. Γιατί αν υπήρχε είναι σίγουρο ότι ο Κωνσταντίνος Καραμανλής θα είχε σπκωθεί χθες από τον τάφο του. Πιθανώς να είχε σπκωθεί και νωρίτερα με όλα όσα γίνονται σε αυτό τον τόπο που τον έκανε δημοκρατία και τον έβαλε στην Ευρώπη, που φεύγοντας από τη ζωή πριν από δεκαπέντε χρόνια τον άφησε να προχωρά χωρίς πολιτικά πάθη και με ελπίδα για το μέλλον. Αν έβλεπε πόσο στράφι πήγαν τελικά όλα αυτά τα επιτεύγματα.

Σίγουρα όμως θα σπκωνόταν από τον τάφο χθες, όταν ο ανηψιός του -και, δυστυχώς, εξ αυτού του λόγου επί σειρά ετών υπουργός, Μιχάλης Λιάπης - κατήλθε στα τρίαβαθα της ηθικής και πολιτικής εξαθλίωσης, όταν η αστυνομία τον συνέλαβε να οδηγεί ανασφάλιστο τζιπ με πλαστές πινακίδες. Οι αληθινές είχαν κατατεθεί στην εφορία ενώ, προδότης, ο ίδιος δεν ήταν σε θέση να το αποχωριστεί. Κι όλα αυτά, χωρίς να έχει μαζί του δίπλωμα και αφού

πρώτα είχε παραβιάσει το στοπ του δρόμου. Ποιος; Ο πάλοι ποτέ υπουργός Μεταφορών που έκανε μαθήματα συμμόρφωσης των οδηγών...

Τι να πει κανείς γι αυτά; Οτι κι αν πει, είναι λίγο. Ανάξιος λόγου ο πρώην υπουργός. Είναι όμως ένα δείγμα της εποχής, καθώς και τραγωδία για τη μνήμη εκείνου του μεγάλου ανθρώπου. Δεν υπάρχει λοιπόν τίποτα να πεις, εκτός από ένα μπράβο στους αστυνομικούς που δεν έδωσαν σημασία στην

παλιά του ιδιότητα και έπραξαν ως όφειλαν το καθήκον τους. Αλλά κι αν δεν σπκώθηκε απ' τον τάφο του χθες ο Καραμανλής, είναι βέβαιο ότι, με αυτή την κατάντια, εκεί μέσα θα τρίζουν τώρα και θα στριφογυρνούν ανήσυχα τα κόκκαλά του. Φυσικά, του ήταν αδύνατο να μαντέψει το μέλλον. Ομως, αυτός ο ηγέτης που προσέφερε ανυπολόγιστα στον τόπο δεν θα έπρεπε να είχε επιτρέψει τέτοια "συνέχεια". Αυτό, υπήρξε το μόνο ίσως λάθος του.